

Zavádění výpůjček českých e-knih do knihoven - výsledky dotazníkového šetření z 1. čtvrtletí 2014

Miloslava Váňová, Jiří Pavlík

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví

Univerzita Karlova, Ústav výpočetní techniky

miloslava.vanova@gmail.com, pavlik@cuni.cz

INFORUM 2014: 20. Ročník konference o profesionálních informačních zdrojích

Praha, 27. – 28.5. 2014

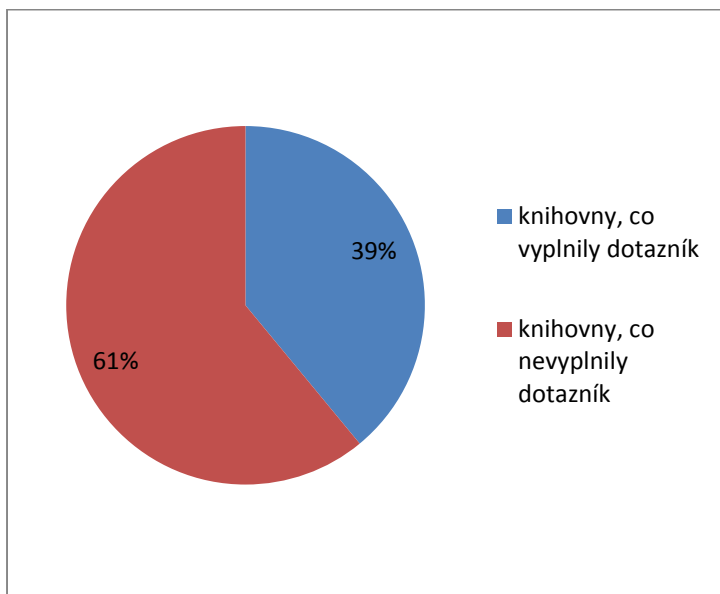
Abstrakt

Některé české knihovny aktivně a průkopnický vstupují do procesu zavádění výpůjček českých elektronických knih jako nové služby pro své čtenáře. Dotazníkové šetření z prvního čtvrtletí roku 2014, „Zavádění výpůjček českých e-knih na platformách eReading.cz, Flexibooks, ebrary DASH!, Levná knihovna, Wooky, Publero a dalších do knihoven“ provedené na vzorku 35 knihoven zejména vysokoškolských (60%) a veřejných knihoven (37%), potvrdilo stanovenou hypotézu, že knihovny zavádějí službu absenčních výpůjček českých e-knih dosud pouze okrajově. Z celkového počtu 35 knihoven jich 19 nerealizuje žádnou formu výpůjček přes výše uvedené platformy. Naopak 4 knihovny, což představuje 15 % z celkového počtu, shodně používají k realizaci e-výpůjček platformu eReading.cz. Potvrzena byla dále hypotéza, že současná výše investic knihoven na akvizici českých e-knih je nízká, ale zároveň existuje předpoklad vzestupného trendu budoucího navyšování těchto investic. Většina knihoven, která se v rámci šetření zapojila do zodpovězení otázky pořizovací ceny a nákladů následného provozu e-výpůjčky českých knih, hodnotí tyto náklady jako vyšší ve srovnání s klasickou výpůjčkou tištěné verze knihy. Hypotéza, že knihovny vnímají perspektivu na poli akvizice českých e-knih optimisticky se nepotvrdila. Celkem 70% dotazovaných knihoven vnímá situaci skepticky až mírně skepticky. Ve srovnání s předpokladem budoucího navyšování rozpočtu knihoven na akvizici českých e-knih se jedná o zajímavý rozpor.

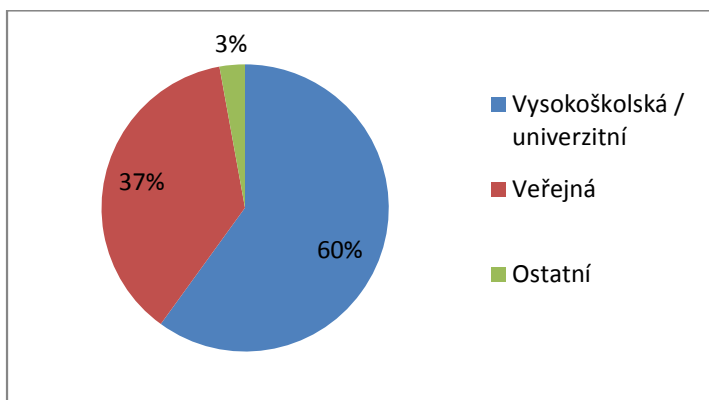
Dotazník „Zavádění výpůjček českých e-knih na platformách eReading.cz, Flexibooks, ebrary DASH!, Levná knihovna, Wooky, Publero a dalších do knihoven“ posílaný mezi knihovny je obsahem přílohy č. 4. Do dotazníkového šetření se aktivně zapojilo celkem **35 knihoven**, což představuje **39% návratnost**. Vyplnění dotazníku bylo zcela anonymní. Průzkum probíhal v 1. čtvrtletí roku 2014.

Graf 1 Návratnost dotazníků v průzkumu mezi knihovnami

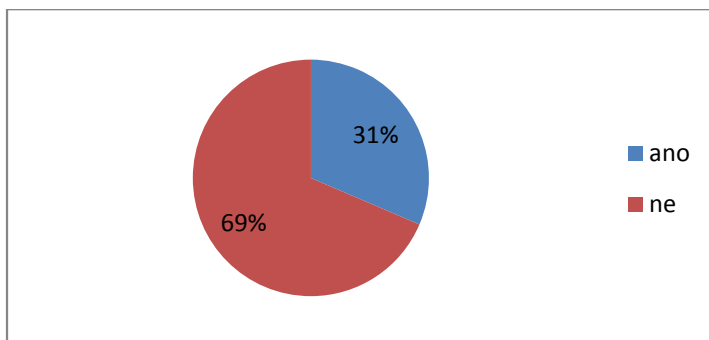
Následující grafy prezentují procentuální zastoupení odpovědí knihoven na jednotlivé otázky s upřesňujícím komentářem pod každým grafem. Komentáře pod grafem zveřejňující konkrétní čísla počtu zastoupených knihoven za každou odpověď jsou za účelem větší přehlednosti psány číslicemi.

Otázka: Jste knihovna...?

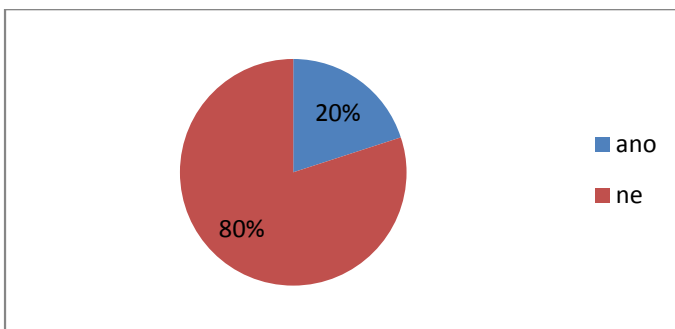
Do průzkumu se zapojilo 21 vysokoškolských/univerzitních knihoven, 13 knihoven veřejných a 1 knihovna se registrovala do kategorie ostatní.

Otázka: Funguje ve vaší knihovně systém prezenčního půjčování elektronických knih české produkce?

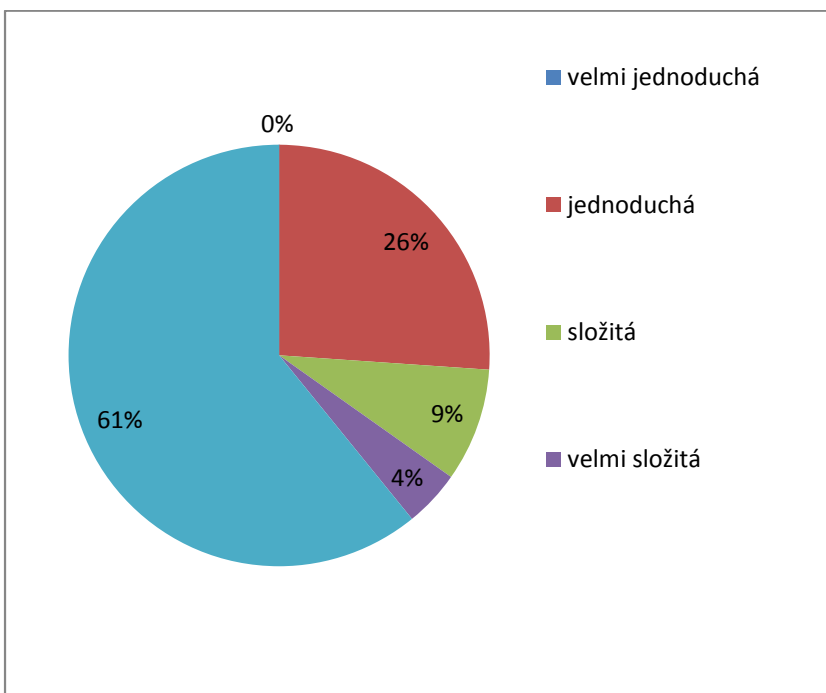
Většina do průzkumu zapojených knihoven, konkrétně 24, zpřístupňuje české e-knihy prezenční formou. Naopak zbylých 11 knihoven nerealizuje žádné prezenční výpůjčky českých e-knih.

Otázka: Funguje ve vaší knihovně systém absenčního půjčování elektronických knih české produkce?

Menšina knihoven, konkrétně 7 z celkového počtu 35 knihoven, umožňuje absenční výpůjčky českých e-knih. Naopak 28 knihoven neposkytuje službu absenčního půjčování. Získaná data velmi dobře vystihují celkovou situaci na poli zavádění výpůjček českých e-knih, neboť i z jinde dostupných údajů lze shrnout, že e-výpůjčky českých knih jsou v knihovnách zatím velmi ojedinělou službou.

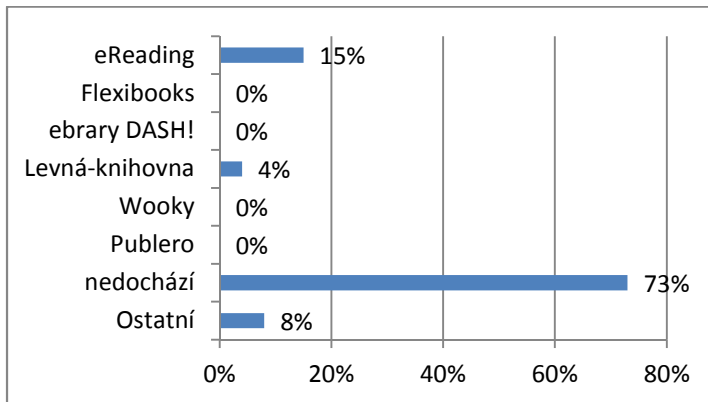
Otázka: Jak hodnotíte uživatelskou přívětivost absenční výpůjčky českých e-knih s ohledem na informační gramotnost vašich čtenářů?

Tato otázka mířila na hodnocení knihovníků k uživatelské přívětivosti nabízené služby elektronických výpůjček, která je často realizována se zapojením webového rozhraní příslušné platformy. Jak odpovídá předchozím odpovědím, největší část knihoven, konkrétně 14, uživatelskou přívětivost nemohla posoudit. Následuje tvrzení 6 knihoven, jež uživatelskou přívětivost při realizaci absenčních výpůjček

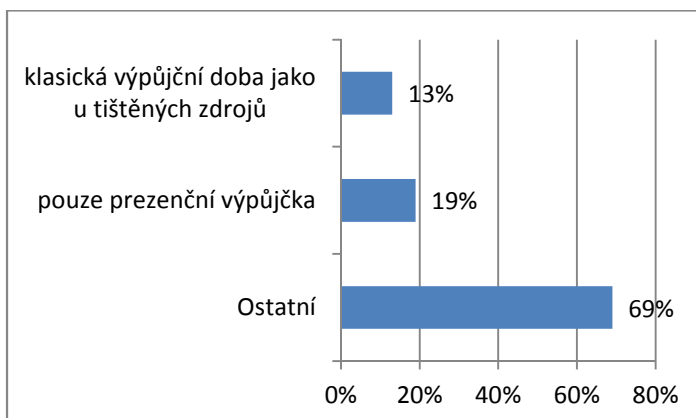
hodnotí jako „jednoduchou“. Knihovny v počtu 2 jako „složitou“ a 1 knihovna ji hodnotí jako „velmi složitou“.

Otázka: Dochází k půjčování českých elektronických knih ve spolupráci s některou níže uvedenou platformou?

Z celkového počtu 35 knihoven jich 19 nerealizuje žádnou formu výpůjček přes výše uvedené platformy. Naopak 4 knihovny, což představuje 15 % z celkového počtu, shodně používají k realizaci e-výpůjček platformu eReading.cz. Tato platforma získala největší počet hlasů oproti 1 hlasu pro platformu Levná knihovna a 2 hlasů pro platformy pod položkou „ostatní“.

Otázka: Jaká je výpůjční doba českých e-knih ve vaší knihovně?

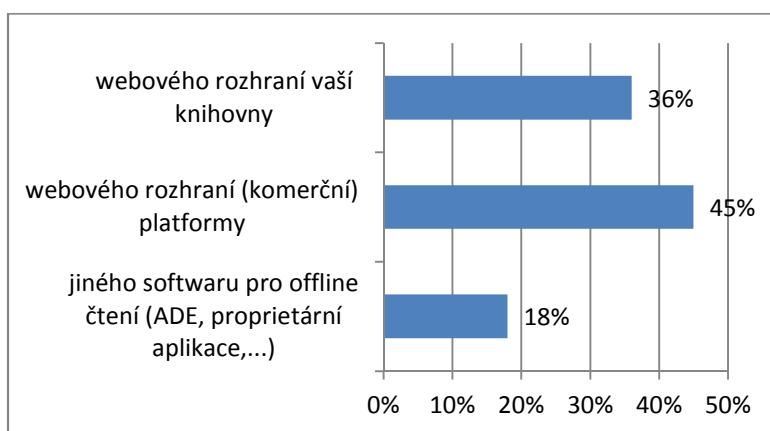

Výpůjční doba českých e-knih je největším počtem knihoven, přesně 11, definována

jako odlišná od klasické výpůjční doby pro tištěné zdroje. Těchto 11 knihoven má pro e-výpůjčky stanovenu vlastní výpůjční dobu. Po vzoru výpůjční doby odvozené od tištěných zdrojů půjčují e-knihy 2 knihovny. Pouze prezenční zpřístupnění českých e-knih zvolily v rámci tohoto dotazníkového šetření 3 knihovny.

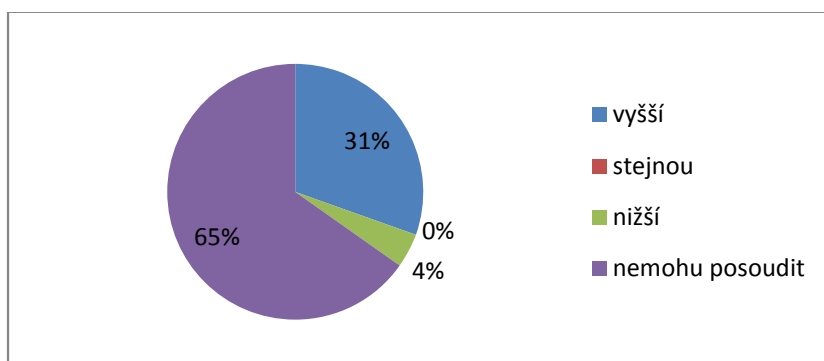
Jak vyplývá z dalších níže uvedených údajů, které autorka této práce zjistila, je rozdílná výpůjční doba elektronických knih dána dostupnými modely na trhu. Např. právě nejvíce zastoupená platforma eReading.cz umožňuje pro uživatele knihovny: 1. doživotní vlastnění stažené e-knihy (dále prezentováno jako **model A**) a za 2. výpůjční dobu v rozsahu 21 dnů (dále prezentováno jako **model B**).

Otázka: Jsou české e-knihy zapůjčené čtenáři vaší knihovny zobrazovány pomocí

Převážná část knihoven, konkrétně v počtu 5, zvolila možnost dostupnosti e-knihy přes webové rozhraní (komerční) platformy. V tomto případě je nutné, aby se uživatel knihovny přes původní přihlášení do svého uživatelského účtu v knihovně registroval i na účet platformy. Například u eReadingu je tato forma následného přihlašování běžná. 4 knihovny zvolily možnost zobrazení e-knihy pomocí webového rozhraní knihovny. V tomto případě je také možné, že knihovny hlasovaly současně pro obě zobrazovací možnosti, neboť registrace přes uživatelský účet knihovny nemusí vylučovat ještě následné nutné přihlášení do účtu platformy. Zobrazení e-knihy pomocí „jiného softwaru pro offline čtení“ zvolily 2 knihovny.

Otázka: Hodnotíte pořizovací cenu a náklady následného provozu e-výpůjčky českých e-knih ve srovnání s klasickou výpůjčkou tištěné verze knihy jako...

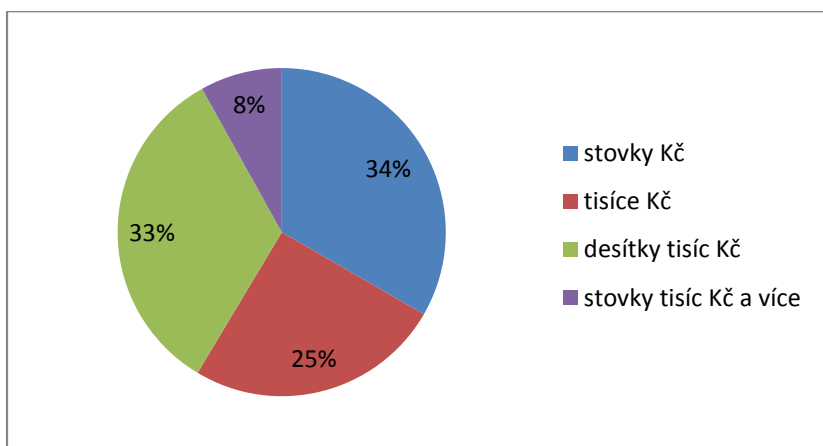

15 knihoven nemůže posoudit výši pořizovacích nákladů a následný provoz e-výpůjčky, a to velmi pravděpodobně z důvodu, že nákupy e-výpůjček tyto knihovny dosud nerealizují. Knihovny, které tuto otázku zodpověděly, konkrétně se jedná o 7 knihoven, pořizovací cenu a náklady následného provozu zhodnotily jednoznačně jako vyšší.

Pokud zkoumáme níže uvedené současné modely, nelze se tomuto vývodu bránit. eReading.cz nabízí za cenu 49 Kč za e-výpůjčku na 21 dní (dále popisovaný model B). V tomto kontextu je cena tištěné výpůjčky, která je řadou knihoven propočítávána na 10 až 13 Kč, nesrovnatelně výhodnější¹.

1 knihovna však v rámci dotazníku zvolila pořizovací cenu a náklady následného provozu e-výpůjčky jako nižší.

Otázka: Vyjádřete v řádech výši rozpočtu vaší knihovny na akvizici českých e-knih v roce 2013

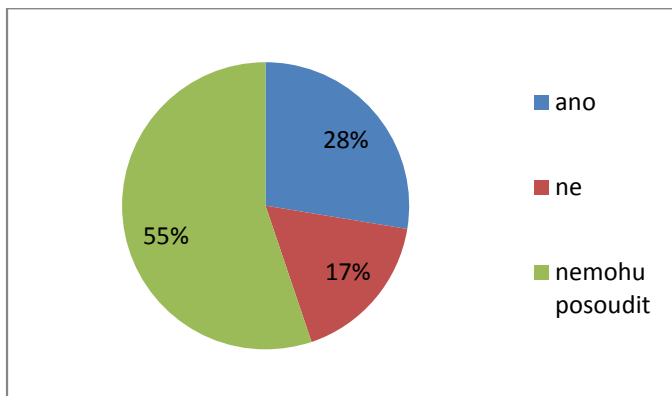

Výše rozpočtu knihoven na nákupy českých e-knih je stěžejní pro posílení trhu s českými e-knihami. Dle dostupných (ale neúplných) informací lze odhadovat roční investice do českých e-knih ze strany knihoven na **maximálně stovky tisíc Kč**. Ve většině se jedná o VŠ, SŠ a ZŠ knihovny.

Trh s nákupem českých e-knih do knihoven odpovídá i zobrazeným výsledkům grafu. Celková investice dle dotazníkového šetření skutečně nepřevyšuje investice do akvizice českých e-knih stovky tisíc Kč. Konkrétně tedy 1 knihovna účastníci se průzkumu vydala na akvizici českých elektronických knih v roce 2013 stovky tisíc. Desítky tisíc Kč zvolily jako odpověď 4 knihovny. Řádově tisíce Kč na akvizici českých e-knih vydaly 3 knihovny a konečně 4 knihovny za rok 2013 vynaložily řádově stovky Kč do nákupu českých elektronických knih.

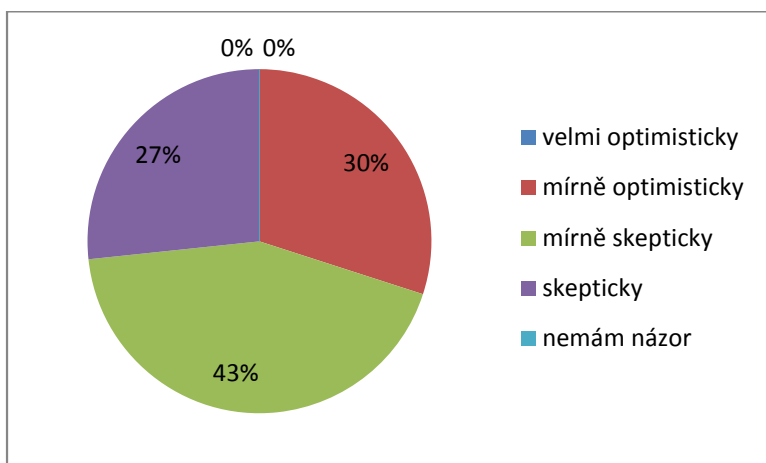
¹ Cena tištěné výpůjčky v rozmezí 10 až 13 Kč byla zjišťována následnými rozhovory s knihovnicí. Tato cena zahrnuje náklady na knihařské zpracování knihy (přebal, signatura atd.), katalogizaci, uložení.

Otázka: Předpokládáte v budoucím období navyšování rozpočtu vaší knihovny na akvizici českých elektronických knih?

Tato otázka je již více prediktivního charakteru a zajímala se o názory akvizičních pracovníků na budoucí navyšování rozpočtu jejich knihoven při nákupech českých e-knih. Více než polovina knihoven, konkrétně 16, situaci nemohla posoudit. Další největší část knihoven, 8, se přiklání k předpokladu postupného navyšování rozpočtů knihoven do akviziční politiky na poli českých e-knih. 5 knihoven se domnívá, že budoucí období nepřinese finanční navýšení ve skladbě rozpočtu knihoven v případě investice do nákupu českých e-knih.

Otázka: Jak vnímáte perspektivu na poli akvizice českých e-knih v knihovnách

Tato otázka logicky doplňuje předchozí. Mírnou skepsi budoucího vývoje akvizic českých e-knih do knihoven zvolilo jako svou odpověď 13 účastníků výzkumu. Následuje mírný optimismus s 9 respondenty a konečně 8 knihoven, jež se staví k budoucímu vývoji skepticky.

Tato otázka, resp. odpovědi, může být vnímána de facto jako ukázka vnímání knihovníků současné situace a budoucího vývoje. Vzhledem k tomu, že **většina knihoven** (nejen v rámci tohoto dotazníkového šetření, ale i ostatních dostupných informací z knihovnických seminářů atd.) **zavádění výpůjček českých e-knih ještě nerealizovala**, je **třeba hledat** zejména **důvody** tohoto malého zájmu. Jak je dále popsáno, klíčovými problémy jsou zejména **malá nabídka titulů českých e-knih pro knihovní licence a absence obecně přijímaného obchodního modelu** mezi knihovnami, platformou a nakladatelem.

Zhodnocení hypotéz dotazníkového šetření

Hypotéza 1

Knihovny zavádějí službu absenční výpůjčky českých e-knih zatím pouze okrajově.

Ano, tato hypotéza se potvrdila.

Pouze menšina dotazovaných knihoven rozjela systém absenčních výpůjček elektronických knih české produkce (konkrétně pouze 7 %). Ani častěji realizované prezenční výpůjčky českých e-knih neprobíhají ve velkém měřítku (tuto službu poskytuje 11 % knihoven).

Hypotéza 2

Současná výše investic knihoven na akvizici českých e-knih je nízká.

Ano, tato hypotéza se potvrdila.

Většina knihoven investuje do nákupu českých e-knih pouze stovky Kč (34 %) nebo desítky tisíc Kč (33 %)

Jestliže vycházíme z dostupných údajů, kdy např. středně velká Knihovna Matěje Josefa Sychry ve Žďáře nad Sázavou při svých 5 415 registrovaných uživatelích utratila v roce 2005 celkem 611 tisíc Kč na nákup knih (Foberová 2005), jsou investice do nákupů českých e-knih většinově v řádu stovek až desítek tisíc Kč velmi poddimenzované.

Hypotéza 3

Budoucí vývoj investic prostřednictvím navyšování rozpočtu na akvizice českých e-knih má vzestupný trend.

Tato hypotéza se potvrdila částečně.

Většina knihoven se k dané problematice nevyjádřila (55 %). Druhou největší skupinou jsou knihovny, jež vyjádřily predikci navyšování rozpočtu knihovny do akvizice českých e-knih (28 %).

Hypotéza 4

Náklady na pořízení české elektronické knihy k dalšímu zpřístupnění uživatelům knihovny jsou vysoké.

Tato hypotéza se potvrdila částečně.

Většina knihoven se k dané problematice nevyjádřila (65 %). Druhá největší skupina (30 %) hodnotí „pořizovací cenu a náklady následného provozu e-výpůjčky českých e-knih“ jako vyšší.

Hypotéza 5

Knihovny vnímají perspektivu na poli akvizice českých elektronických knih optimisticky.

Ne, tato hypotéza se nepotvrdila.

Mírně skepticky se na zavádění e-výpůjček českých knih dívá 43 % respondentů, dalších 27 % situaci vnímá skepticky. Dohromady tedy 70 % dotazovaných vyjadřuje svou nespokojenost. Mírný optimismus je patrný u 30 % respondentů.

Z uvedeného šetření vyplývá, že zavádění výpůjček českých e-knih do knihoven je poměrně **okrajovou záležitostí**. Je třeba problematiku **dále studovat** a zjistit **konkrétní příčiny** malé implementace výpůjček českých e-knih do knihoven. Současně bude provedeno **dodatečné dotazování** vybraného vzorku knihoven, které blíže osvětlí hlavní problematické okruhy implementace českých e-knih. Sumarizace doplňkových otázek a odpovědí k realizovanému výzkumu je přílohou této práce.

Příloha Doplnující otázky položené vybraným knihovnám po realizaci dotazníkového šetření

Doplnující otázky k výzkumu

Zavádění výpůjček českých e-knih na platformách eReading.cz, Flexibooks, ebrary DASH!, Levná-knihovna, Wooky, Publero a dalších do českých knihoven

realizovaného v únoru a březnu 2014

Příjemce otázek: Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích

Kontaktní osoba: Zuzana Hájková (metodický pracovník)

Datum vyplnění dotazníku: 14. 3. 2014 s aktualizací k 9.5. 2014 (2 týdny zkušeností knihovny s ostrým provozem platformy eReading.cz)

Otázky a odpovědi

1. Přes jakou výše uvedenou platformu realizujete nebo hodláte realizovat e-výpůjčky českých knih?

eReading

2. Co považujete za hlavní nevýhody spolupráce s uvedenou platformou?

- *Omezený výběr knih k vypůjčení – **aktualizováno:** „Omezení lze částečně potvrdit, záleží však na licenčních jednáních firmy eReading, počet dostupných e-knih se blíží k tisícovce. Za 2 týdny ostrého provozu jsme vypůjčili již 200 e-knih.“*
- *Čtenář si může vypůjčit i jinou knihu, než vyhledá v našem katalogu. – **aktualizováno:** „Díky novému technickému řešení této problematiky si čtenář do svého čtecího zařízení bez problému stáhne e-knihu, kterou si předem vybral v našem knihovním katalogu. Výpůjčka e-knih mimo náš knihovní katalog není možná.“*
- ***aktualizováno:** Mezi novou – dříve neuvedenou - nevýhodou bych uvedla technická omezení, kdy e-knihy lze číst pouze na čtecích zařízeních s instalovanou aplikací eReading pro výpůjčky tj. na chytrých telefonech, mobilech s OS Android a IOS a na čtečkách eReading.“*

3. V čem naopak spatřujete hlavní výhody spolupráce s uvedenou platformou?

- *Konečně distributor, který je ochoten navázat spolupráci s veřejnými knihovnami v oblasti e-vypůjček beletrie.*
- *Vstřícný přístup při implementaci do aut. knihovnického systému JVK.*
- *Jednoduchý systém e-vypůjček.*
- ***aktualizováno:** „Výhody převažují nad nevýhodami. Dosud jsme s novou službou spokojeni.“*

Doplňující otázky k výzkumu

Zavádění výpůjček českých e-knih na platformách eReading.cz, Flexibooks, ebrary DASH!, Levná-knihovna, Wooky, Publero a dalších do českých knihoven

realizovaného v únoru a březnu 2014

Příjemce otázek: Středočeská vědecká knihovna v Kladně

Kontaktní osoba: Ing. Eva Recmanová (vedoucí oddělení automatizace a IT, systémová knihovnice)

Datum vyplnění dotazníku: 19. 3. 2014

Otázky a odpovědi

1. Přes jakou výše uvedenou platformu realizujete nebo hodláte realizovat e-výpůjčky českých knih?

eReading

Zvolili jsme tuto platformu jako počáteční projekt, protože celý proces půjčování e-knih nám připadá takto nejschůdnější a organizačně nejjednodušší. V budoucnu, pokud výpůjčky e-knih budou využívány, chceme nabídku rozšířit o další platformy.

2. Co považujete za hlavní nevýhody spolupráce s uvedenou platformou?
Jako první je potřeba doladit licenční smlouvu, kterou eReading asi nemá ve standardizované podobě k dispozici.

Dalším problémem může být velká forma závislosti na platformě, bude nutné ve spolupráci s eReadingem nastavit určité limity jako počet výpůjček na čtenáře v určitém časovém období, případně i další nutnost regulace. Výhodou by pro nás bylo, kdybychom tato nastavení mohli administrovat sami. Největší nevýhoda je zatím ještě vysoká cena 49 Kč za výpůjčku. Uvítali bychom tak 20 Kč.

3. V čem naopak spatřujete hlavní výhody spolupráce s uvedenou platformou?

Je to pro nás možnost vůbec začít s půjčováním e-knih.

Nemusíme řešit licenční podmínky půjčování.

Nemusíme zajišťovat režim půjčování (vypršení výpůjčky po určité době, evidence výpůjček).

eReading poskytuje širokou nabídku e-knih.

Doplňující otázky k výzkumu

Zavádění výpůjček českých e-knih na platformách eReading.cz, Flexibooks, ebrary DASH!, Levná-knihovna, Wooky, Publero a dalších do českých knihoven

realizovaného v únoru a březnu 2014

Příjemce otázek: Akademická knihovna Jihočeské univerzity

Kontaktní osoba: Martin Hanák (oddělení IT služeb)

Datum vyplnění dotazníku: 11. 3. 2014

Otázky a odpovědi

1. Přes jakou výše uvedenou platformu realizujete nebo hodláte realizovat e-výpůjčky českých knih?

Od listopadu 2012 zpřístupňujeme české e-knihy pomocí platformy eReading. Nejedná se o výpůjčky (na omezenou dobu), ale o trvalé stáhnutí souboru čtenářem.

2. Co považujete za hlavní nevýhody spolupráce s uvedenou platformou?

a) Vyšší cenu e-knih, která ale odpovídá ideálním vlastnostem zpřístupňování e-knih.

b) Nutnost kooperace více knihoven při nákupu e-knihy. Aby se dosáhla potřebná minimální částka, za kterou je vlastník práv (nakladatel) ochoten uvolnit titul do knihoven.

c) Malá nabídka titulů. Což ovšem vyplývá ze specifického způsobu akvizice.

d) Omezení jen pro „školské“ knihovny - VŠ, VOŠ a SŠ. Veřejné knihovny mohou e-knihy nabízet jen svým „školním“ čtenářům.

e) Po zakoupení eReadingu společností Albatros jsem očekával, že budou knihovnám nabídnuty e-tituly, které 9 nakladatelství ze skupiny Albatros v minulosti vydala v tištěné podobě. Dodnes se tak nestalo, ani po mých opakovaných výzvách. (Vím, že práva k e-verzi se musí znovu zajistit, ale zdá se mi, že to není jejich prioritou.)

3. V čem naopak spatřujete hlavní výhody spolupráce s uvedenou platformou?

Ideální e-kniha pro čtenáře: Jednoduché a trvalé stažení nezabezpečeného souboru, možnost opakovaného stahování, bez nutnosti být při čtení připojen on-line, bez nutnosti registrace u DRM authority, bez nutnosti autorizace čtecího zařízení, bezproblémové použití na všech operačních systémech a zařízeních, používání na neomezeném počtu zařízení, použití po celý život čtenáře, současné stahování pro neomezený počet čtenářů. Tyto vlastnosti zpřístupnění e-knih nenabízí v ČR žádný jiný (ani zahraniční) poskytovatel.

Doplňující otázky k výzkumu

Zavádění výpůjček českých e-knih na platformách eReading.cz, Flexibooks, ebrary DASH!, Levná-knihovna, Wooky, Publero a dalších do českých knihoven

realizovaného v únoru a březnu 2014

Příjemce otázek: Centrum informačních a knihovnických služeb Vysoké školy ekonomické v Praze

Kontaktní osoba: Ing. Jan Mach (vedoucí Odboru informační podpory studia a výzkumu)

Datum vyplnění dotazníku: 10. 3. 2014

Otázky a odpovědi

1. Přes jakou výše uvedenou platformu realizujete nebo hodláte realizovat e-výpůjčky českých knih?

eReading

2. Co považujete za hlavní nevýhody spolupráce s uvedenou platformou?
  - a. *komplikovaný přístup do rozhraní eReading*
  - b. *chybějící statistiky*
  - c. *omezená nabídka titulů vzhledem k našemu zaměření (ale jinde to asi nebude lepší)*
3. V čem naopak spatřujete hlavní výhody spolupráce s uvedenou platformou?
  - a. *příznivější cenová politika*
  - b. *velmi dobrý způsob licencování – aktivní uživatelé získávají licenci na doživotí, bez DRM, offline čtení*

Doplňující otázky k výzkumu

Zavádění výpůjček českých e-knih na platformách eReading.cz, Flexibooks, ebrary DASH!, Levná-knihovna, Wooky, Publero a dalších do českých knihoven

realizovaného v únoru a březnu 2014

Příjemce otázek: Městská knihovna v Praze

Kontaktní osoba: Vojtěch Vojtíšek (projektový manažer e-knihovny)

Datum vyplnění dotazníku: 14. 3. 2014

Otázky a odpovědi

1. Přes jakou výše uvedenou platformu realizujete nebo hodláte realizovat e-výpůjčky českých knih?

a. Žádnou z uvedených platforem v současné době nevyužíváme. Výpůjčky e-knih mohou uživatelé MKP realizovat prostřednictvím projektu [Open Library](#), se kterou spolupracujeme jako knihovna zapojená do programu In-library lending. E-knihy dále zpřístupňujeme ve webovém katalogu MKP, kde jsou ke stažení a prohlížení zdarma. Dále v rámci projektu [E-knihy do každé knihovny](#) na pobočkách MKP a v partnerských knihovnách jsou k prohlížení na místě samém e-knihy partnerských nakladatelství.

2. Co považujete za hlavní nevýhody spolupráce s uvedenou platformou?

„Platformou“ je v tomto smyslu (vzhledem k výše uvedenému) právě MKP – nevýhodou je tak nutnost personální investice nutné pro získávání nového obsahu. Technické řešení je přívětivé pro uživatele, nelze však vlastními silami splnit požadavky všech nakladatelů/majitelů autorských práv.

3. V čem naopak spatřujete hlavní výhody spolupráce s uvedenou platformou?

Vlastní vývoj, kontrola, akvizice obsahu, zálohování dat – nejsme závislí na datové infrastruktuře, kterou spravuje třetí strana (s výjimkou SW pro podporu čtení e-knih, čemuž se však nelze v této oblasti vyhnout nikdy).

Doplňující otázky k výzkumu

Zavádění výpůjček českých e-knih na platformách eReading.cz, Flexibooks, ebrary DASH!, Levná-knihovna, Wooky, Publero a dalších do českých knihoven

realizovaného v únoru a březnu 2014

Příjemce otázek: Knihovna Přírodovědecké fakulty FF UK
Kontaktní osoba: Radka Lukášová (Oddělení podpory vědy)
Datum vyplnění dotazníku: 12. 3. 2014

Otázky a odpovědi

1. Přes jakou výše uvedenou platformu realizujete nebo hodláte realizovat e-výpůjčky českých knih?

Vzhledem k typu vysokoškolské knihovny se nám nezdá efektivní forma výpůjčky za použití voucherů, proto se zajímáme o platformy s licenčním nákupem-tedy eReading a jejich systém zprostředkování po Shibboleth autentizaci a případně Ebrary.

Voucherový systém by musel mít pro nás předmětově silnou nabídku, což žádná česká knihovna nemá, aby se zvažila kooperace takovýchto výpůjček.

Bohužel eknihy v rámci eReadingu naši uživatelé využívají částečně, nejsou příliš oborově relevantní, proto se PrF UK nakonec finančně k tomuto systému nepřipojila.

Do Ebrary DASH! byl záměr vložit autory z fakulty, vzhledem k tomu, že pod fakultním ISBN vychází pouze konferenční sborníky a výroční zprávy dostupné online na webu PrF, či autorů, se tedy i toto ukázalo jako zbytné, aspoň v současné době.

2. Co považujete za hlavní nevýhody spolupráce s uvedenou platformou?

Pro naše oborové potřeby malý výběr vhodných titulů a zdlouhavý proces kooperace nákupu (konkrétně eReading, oborová nedostatečnost se týká všech knihoven.)

3. V čem naopak spatřujete hlavní výhody spolupráce s uvedenou platformou?

eReading: jde o v podstatě knihovní licence, tedy cena za eknihu je výrazně vyšší, než cena pro koncového zákazníka, ale uživatelé naší knihovny nemusí docházet pro vouchery, něco si sami hradit apod., oproti jiným systémům.